

Teofil Lenartowicz nazywał ją „czarodziejką osobliwą, naczyniem doskonałości, umiłowaną od Apolina”. A „Poseł Prawdy”, wielce krytyczny pozytywista Aleksander Świętochowski, przyznawał jej rangę „najznakomitszej poetki polskiej”. Maria Stanisława Wasiłowska, po mężu Konopnicka, „pierwszą życia osnowę” czerpała nad Czarną Hańczę. Przyszła poetka urodziła się 23 maja 1842 roku w Suwałkach. Jej rodzice wywodzili się z ziemian: ojciec, Józef Wasiłowski z Podlasia, matka, Scholastyka z Turskich z Mazowsza [...]

...Młodość Maria Wasiłowska spędziła w Kaliszu (1849-1862)... Szczęście z Janem Jarosławem Konopnickim, narodziny ich ośmiorga dzieci w Bronowie (1862-1872)... Z mężem i sześciorgiem dzieci w Gusinie (1872-1877)...

...postanowiła w 1877 roku opuścić męża i zamieszkać z sześciorgiem dziećmi w Warszawie, gdzie w 1866 roku przeniósł się jej ojciec Józef Wasiłowski. ...Zaproponował on w 1877 roku mężowi Marii, że pomoże jej i dzieciom, „którym już było potrzeba nauki”.

...Trzymająca się z dala od „elity społecznej” w Warszawie, stroniąca od wszelkich towarzysko-literackich koterii i „stronnictw”, Konopnicka manifestowała z pasją solidarność z najbiedniejszymi warstwami ludu. Była przerażona i wytrącona z równowagi widokiem warszawskiej biedy, a także bierności, z jaką społeczeństwo jej objawy toleruje!

...Przez ostatnie 20 lat swego życia Maria była w rozjazdach (1890-1910). W tym okresie gościła często w Ciechanowie, gdzie osiedlił się jej najmłodszy syn, Jan Konopnicki... Sumienny, pracowity, idealnie prawy... stanowi oparcie dla całej rodziny... Poetka tylko po Janie doczekała się wnuków.

...Jej mąż Jarosław zamieszkał na ostatnie lata u „dobrego chłopca” Jana. ...i zmarł w Ciechanowie 11 czerwca 1905 roku, mając 75 lat.... Maria była na pogrzebie męża.

...W Ciechanowie ...przyczyniła się do powstania w 1907 roku Domu Ludowego, na którego otwarcie napisała wiersz. Do dziś Maria Konopnicka jest patronką kultury Ciechanowa.

8 października 1910 roku „Bojowniczką Jutra Narodu” zmarła we Lwowie. Po jej śmierci zapanowała spontaniczna żałoba narodowa. ...Na Cmentarz Łyczakowski odprowadzał pisarkę ponad 50-tysięczny tłum, z delegacjami Polaków ze wszystkich trzech za-
borów.

Szuka sceniczna
Maria Konopnicka. Czarodziejka osobliwa
została wydana
w Roku 2022,
ustanowionym przez
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,
jako
Rok Marii Konopnickiej
w 180. rocznicę urodzin Poetki

Wydanie sztuki
zostało dofinansowane ze środków
Gminy Miejskiej Ciechanów

Teresa Kaczorowska

Jestem zauroczona i formą, i treścią Sztuki „Czarodziejka osobliwa”. Wczytywałam się z wielkim zainteresowaniem w jej treści i przyznać pragnę, że coraz bardziej dawałam się „wciągać” w atmosferę tego dzieła, dzięki któremu pogłębiała się także moja wiedza o losach Konopnickiej. Poezja Patronki najstarszej Suwalskiej Alma Mater – Liceum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach – zawsze mnie zachwycała i zapewne jest to dodatkowo sprzyjającym argumentem na wielką wdzięczność skierowaną do Autorki tego dzieła, jak też podziw za sam pomysł i formę, w której odnalazłam na nowo Konopnicką. Jeszcze raz wielkie podziękowanie i życzenia dalszej tak owocnej twórczości. Ufam, że w Suwałkach, jeszcze w Roku Konopnickiej, będzie zrealizowana ta wymowna sztuka o Czarodziejce osobliwej.
Z wyrazami szczerzego podziwu.

Bożenna Szykowska
(długoletnia dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, rodzinnym mieście Poetki).

Bardzo podoba mi się Pani sztuka o Konopnickiej. Zawiera dużo informacji biograficznych, szeroko przedstawione tło epoki i dobrze dobrane personae dramatis, których wypowiedzi wprowadzają urozmaicenie, dramaturgię wydarzeń. Dobrym pomysłem jest włączenie do przedstawienia kolejnych aktów utworów Konopnickiej i fragmentów jej listów tak, aby mówiła własnym głosem. Kompozycję tej sztuki biograficznej uważam za bardzo udaną, ponieważ ukazuje także rozwój osobowości bohaterki, gromadzenie doświadczeń życiowych, które służą dojrzewaniu jej talentu. Bardzo aktualnie brzmi ostatnie zdanie chóru aktorów o dzisiejszej potrzebie Konopnickiej naszych czasów.

Warto by ta sztuka zyskała popularność wśród szkół, nie tylko „konopczańskich”. Odpowiada bardzo pilnej potrzebie pokazywania młodzieży dobrych wzorów pozytywnej pracy, patriotyzmu, działania ludzi różnej „kondycji społecznej” na różnych polach, bohaterów pozytywnych.

prof. Zofia Chyra-Rolicz (Warszawa)

[...] Konopnicka, którą przedstawia nam Kaczorowska, odbiega od obiegowych wyobrażeń ukształtowanych głównie przez najpopularniejsze dzieła literackie pisarki. Poezja patriotyczna, książki dla dzieci i o dzieciach, wytworzyły powszechny obraz Konopnickiej jako konserwatywnej i ugrzecznionej typowej matki Polki, oddanej bez reszty rodzinie, ojczyźnie i tradycyjnym wartościom. Tymczasem autorka sztuki, posługując się dobrze przestudiowanym życiorysem pisarki oraz relacjami współczesnych, prezentuje znacznie bogatszy i niejednolity obraz Konopnickiej, która w istocie była duchem niespokojnym, nowoczesnym i uczestniczką fermentu intelektualnego przełomu stuleci.

Maria Konopnicka w ujęciu Teresy Kaczorowskiej to kobieta ambitna i przebojowa, obdarzona niepospolitą wrażliwością i energią, pragnąca czerpać życie pełnymi garściami. Umie cieszyć się szczęściem rodzinnym, poświęca się najbliższym w trudnych chwilach, lecz równocześnie jest pochłonięta pasją pisania i działalności społecznej. Stronę literacką przybliżają widzom liczne wiersze, recytowane przez uczniów, natomiast o działalności społecznej opowiada sama bohaterka i osoby z jej otoczenia, głównie koleżanki i koledzy po piórze. Kaczorowska słusznie przełamała stereotyp wrażliwej na biedę konserwatystki i pokazała Konopnicką pełni jej światopoglądu i wynikłej zeń działalności. Czyli odważną feministkę, łączącą przywiązanie do tradycyjnych wartości chrześcijańsko-narodowych z nowymi prądami odnowy społecznej i gospodarczej. Kobieta kochającą ognisko domowe, ale także ciekawą świata podróżniczkę, która w towarzystwie najbliższych zwiedziła pół Europy. [...]

dr Paweł Krupka (pisarz, tłumacz, dyplomata, Warszawa)

Maria Konopnicka. Czarodziejka osobliwa

Sztuka w trzech aktach

Maria Konopnicka
Czarodziejka osobliwa

Sztuka w trzech aktach